Potpisivanjem okvirnog Memoranduma o razumijevanju između UNDP-a i Vlade Županije Zapadnohercegovačke prošle godine u prostorijama Vlade ŽZH-a, započeta je uspješna suradnja između Vlade ŽZH i UNDP-a BiH kroz izradu i provedbu Strategije razvoja Županije, te se nastavila izradom energetskog pregleda zgrada javnih ustanova.

Tom prigodom zaključen je ugovor za novi projekt energetske učinkovitosti za 2015. godinu za četiri osnovne škole u općinama Županije Zapadnohercegovačke, od kojih se u svakoj nalazi po jedna škola. Vrijednost navedenog projekta iznosi više od 1 milijun KM, od kojih je pola iznosa financirano od strane Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke, a ostatak od strane UNDP-a, odnosno Razvojnog programa Ujedinjenih naroda. Također je Županija Zapadnohercegovačka uspostavila informacijski sustav za energetski menadžment (EMIS).

Najvažniji cilj spomenutog projekta je provedba mjera energetske učinkovitosti kroz zamjenu ili obnovu postojeće infrastrukture (Izrada termo fasada, zamjena vanjskih otvora, poboljšanje toplinskih svojstava sustava grijanja,itd.). Energetska učinkovitost je izuzetno primjenjiva metoda u novije vrijeme, jer donosi nove mjere za uštedu u svakom smislu, kao i smjernice za njihovu provedbu.

Da pojednostavimo, energetska učinkovitost podrazumijeva niz mjera koje se provode, kako bi se energija iskorištavala na što bolji način i to tako:

-da posljedica na okoliš bude što manja
-da se iskoristi što je moguće manje energije za traženi efekt
-u zgradarstvu-da se postigne bolja ugodnost prostora u kojem se energija koristi

Kako bi se energija mogla efikasno koristiti, potrebno je znati:

-Gdje trošimo energiju?
-Kako trošimo energiju?
-Koji energent koristimo?
-Koliko energije koristimo?

Kada shvatimo ozbiljno navedena pitanja te se pozabavimo sa detaljnom razradom svakoga od njih, napravili smo prvi, realno i presudan korak do efikasnog korištenja energije. Nakon toga, ovisno o stupnju potrebe, treba poduzeti manje ili veće mjere energetske efikasnosti.

Četiri škole obuhvaćene projektom energetske učinkovitosti u 2015. godini su:

-OŠ “Ruđer Bošković”, Grude
-OŠ “Ivana Brlić Mažuranić”, Ljubuški
-OŠ “Prva osnovna škola Široki Brijeg”, Široki Brijeg
-OŠ “Ante Brune Bušića Rakitno”, Posušje

PRIKAZ OSNOVNIH ŠKOLA PRIJE OBNOVE

U svakoj od osnovnih škola je napravljen detaljan energetski pregled od strane ovlaštenih poduzeća za provođenje energetskih pregleda i energetsko certificiranje stambenih zgrada i nestambenih objekata sa složenim tehničkim sustavom.

PRIKAZ OSNOVNIH ŠKOLA NAKON OBNOVE

Energetski pregled objekta je prvi korak u svim programima racionalnog upravljanja energijom u tijeku korištenja objekta i predstavlja analizu toplotnih karakteristika omotača objekta i karakteristika tehničkih sustava s ciljem utvrđivanja učinkovitosti/neučinkovitosti potrošnje energije te donošenja zaključka i preporuka za povećanje energetske učinkovitosti. Energetskim pregledom se utvrđuje način korištenja energije te sustavi i mjesta na kojima su prisutni veliki gubici energije kako bi se odredile mjere za racionalno korištenje energije i povećanje energetske učinkovitosti. Njegov temeljni cilj je prikupljanjem i obradom raznih elemenata objekta, dobiti što točniji uvid u postojeće ili zatečeno energetsko stanje objekta. Na osnovu analize prikupljenih podataka odabiru se konkretne energetske, ekonomske i okolišne optimalne mjere energetske učinkovitosti za promatrani objekt. Energetski pregledi objekata se dijele prema opsegu i detaljnosti provedenog istraživanja, starosti objekta, složenosti tehničkih svojstava objekta, namjeni objekta i karakteristikama potrošnje energije.

Kao što je već navedeno, za svaku od škola je napravljen detaljan energetski pregled te su preporučene moguće mjere čijom se kombinacijom dolazi do određenih scenarija te se odabire najoptimalniji za svaki objekt, koji će dovesti do najboljeg rješenja po pitanju energetske učinkovitosti. Škole su bile u jako lošem stanju, međutim, troškovi za obnovu su bili enormno veliki, a manji zahvati, koji su se mogli nekako uraditi na njima ne bi doveli do značajnijih rezultata.

Energetska učinkovitost je izuzetno važna u suvremeno doba i ima bezbrojne prednosti od kojih je nesumnjivo najvažnija odgovorno korištenja energije i prelazak na obnovljive sustave energije čime uvelike potpomažemo održavanje naše planete kakvom ju poznajemo. Ukoliko želimo biti obazrivi prema našoj planeti i ako svojim životom želimo što manje utjecati na klimatske promjene, zagađenje i druge negativne posljedice za naš okoliš, trebamo promovirati energetsku učinkovitost i snažnije zagovarati njezine prednosti kako bi novije generacije shvatile njezinu važnost i dobile poticaj da ju još snažnije zagovaraju i koriste na brojne načine s obzirom na širinu njezinih mogućnosti.

Neka nam ovaj zajednički projekt energetske učinkovitosti Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke i UNDP-a na osnovu čega su obnovljene četiri osnovne škole, kao najvažnije institucije u sferi obrazovanja, u našoj Županiji, bude dokaz da se mogu dogoditi velike promjene u našim lokalnim sredinama, koje doprinose osiguranju boljih i sigurnijih uvjeta za našu djecu, koji su najosjetljivija kategorija društva i zahtijevaju najveću pažnju, uz veliki angažman vladinih tijela i punu potporu međunarodnih donatora kakav je UNDP. Potrebno je istaknuti da je razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP) globalna razvojna mreža UN-a, koja djeluje u skoro 170 zemalja. U Bosni i Hercegovini, posvećeni su pomaganju zemlji kroz jačanje državnih i lokalnih kapaciteta za provedbu političkih, ekonomskih i socijalnih reformi i razvoja. UNDP godišnje u BiH realizira blizu 30 miliona američkih dolara kroz svoje četiri ključne oblasti djelovanja: Pravda i sigurnost; Socijalno uključivanje i demokratska uprava; Ruralni i regionalni razvoj; Energija i okoliš te im se ovom prilikom srdačno zahvaljujemo na sufinanciranju projekta koji bi zasigurno čekao duže na provedbu bez njihove financijske i svake druge podrške.

Vrijedi napomenuti da je putem istog projekta energetske učinkovitosti za 2016. godinu također u suradnji Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke i UNDP-a u tijeku obnova sedam objekata u Županiji Zapadnohercegovačkoj o čemu će biti više informacija nakon završetka projekta.